

Sygn. akt IV U 38/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy w O. IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Monika Wawro
Protokolant:	stażysta Maciej Stobiecki

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2018 r. w O.

sprawy W. S. (1)

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek odwołania W. S. (1)

od decyzji Wojewódzkiego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

z dnia 16 listopada 2016 roku nr(...)

I. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, iż ustala, że w miejsce symboli niepełnosprawności 01-U, 02-P, symbolami lekkiego stopnia niepełnosprawności odwołującego W. S. (1) są symbole 01-U, 05-R i 03-L, a odwołujący wymaga odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości oraz wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie;

II. w pozostałej części odwołanie oddala;

III. przyznaje ze Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w O.) na rzecz Kancelarii radcy prawnego E. S. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych (podwyższonej o podatek VAT) tytułem nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej wykonywanej z urzędu.

Sygn. akt IV U 38/17

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 16 listopada 2016 roku nr (...) Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w E. utrzymał w mocy orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 11 sierpnia 2016 roku nr (...) o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Organ drugiej instancji nie stwierdził zmiany stanu zdrowia uzasadniającego zmianę posiadanego stopnia niepełnosprawności. W ocenie Zespołu, brak jest przesłanek do ustalenia w stosunku do zainteresowanego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, a organ uznał, iż stan zdrowia W. S. (1) nie pogorszył się od dnia 06 czerwca 2013 roku, kiedy to orzeczeniem uznano wymienionego za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim z przyczyn 01-U, 02-P, na stałe, z zaznaczeniem, iż niepełnosprawny wymaga

zatrudnienia na stanowisku przystosowanym oraz korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji.

Od powyższego orzeczenia, odwołanie złożył W. S. (1) wnosząc o zmianę orzeczenia poprzez zaliczenie go do wyższego stopnia niepełnosprawności ze względu na pogorszenie stanu zdrowia.

Skarżący wskazał, iż zarówno Powiatowy Zespół w G., jak i WZON w E., skupiły się wyłącznie na orzeczonej niepełnosprawności odnoszącej się do upośledzenia umysłowego i choroby psychicznej. Odwołujący wskazał, że Zespoły przy wydawaniu orzeczenia nie wzięły pod uwagę pogorszenia stanu jego zdrowia w zakresie niedosłuchu i schorzeń kręgosłupa. Podkreślił, iż występujący u niego niedosłuch bardzo utrudnia mu funkcjonowanie w codziennym życiu, a bóle kręgosłupa – w okolicy lędźwiowo krzyżowej są bardzo silne i również powodują znaczne pogorszenie jakości jego życia. Odwołujący wskazał, iż poza występującym u niego nadciśnieniem tętniczymi problemami ze zdrowiem psychicznym doszły jeszcze dodatkowe schorzenia – niedosłuch czuciowo-nerwowy dwustronny i bóle kręgosłupa. Ponadto, stwierdzono u niego osteofitozę krawędziową trzonów. Zwężenie tarcz międzykręgowych L3 do S1 i zmiany zwyrodnieniowe w stawach międzywyrostkowych. W ocenie Odwołującego, spełnia on przesłanki do zaliczenia go do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym, zarówno w zakresie niezdolności do pracy, jak również wymaga pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych. Podkreślił, iż nie jest w stanie funkcjonować bez pomocy rodziny i sąsiadów.

W odpowiedzi na odwołanie, Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w E. wniósł o jego oddalenie. Pozwany organ na podstawie ocen sporządzonych przez skład orzekający oraz opinii składu wydanej w ramach samokontroli, członkowie składu orzekającego jednomyślnie uznali W. S. (1) za osobę z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w istotny sposób obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną. Występujące u skarżącego schorzenia nie powodują ograniczeń określonych w definicji umiarkowanego stopnia. Również inne schorzenia wymienione przez odwołującego w odwołaniu występują w stopniu nie spełniającym kryterium zaliczenia do niepełnosprawności zgodnie z rozporządzeniem MGPIPS z dnia 15 lipca 2003 roku. Organ orzekający nie znalazł przesłanek uzasadniających orzeczenie umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący W. S. (1) nie pracuje, cierpi na niedorozwój umysłowy w stopniu lekkim, nadciśnienie tętnicze, niedosłuch czuciowo-nerwowy obustronny, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa. W przeszłości Odwołujący nadużywał alkoholu.

(d: dokumentacja medyczna- k. 6-8, 22-47, 75-87, 120; przesłuchanie W. S.- k. 125)

Orzeczeniem z dnia 06 czerwca 2013 roku uznano wymienionego za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim z przyczyn 01-U, 02-P, na stałe, z zaznaczeniem, iż niepełnosprawny wymaga zatrudnienia na stanowisku przystosowanym oraz korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji. Orzeczeniem z dnia 16 listopada 2016 roku WZON utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 11 sierpnia 2016 roku nr (...) zgodnie z którą odmówiono wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności Odwołującego, uzasadniając to faktem braku pogorszenia stanu zdrowia W. S. (1).

(d: akta WZON)

Z uwagi na rozbieżności w ocenie przez stronę Odwołującą i organ orzekający o stopniu niepełnosprawności stanu zdrowia W. S. (1), Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii, laryngologii, psychiatrii.

Biegła neurolog po przeprowadzeniu badania oraz zapoznaniu się z dokumentacją medyczną stwierdziła u badanego zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgow L-S z symbolem niepełnosprawności 05-R, przebyta rwę kulszową lewostronną. Biegła zaliczyła odwołującego do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim. Podkreśliła, iż schorzenia neurologiczne powodują naruszenie sprawności organizmu i obniżenie zdolności do wykonywania pracy w

porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną. Uznała, iż badany nie jest całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej lub zdolny do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej, nie wymaga także czasowej ani częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Wskazała, iż Odwołujący wymaga odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości.

(d: opinia biegłego neurologa- k. 58-60)

Biegły psychiatra A. L. na podstawie badania, akt sprawy oraz wywiadu stwierdził u Odwołującego upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz organiczne zaburzenie nastroju i osobowości (O1-U, O2-P).

W uzasadnieniu opinii biegły psychiatra wskazał, że u opiniowanego rozpoznał upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, które jest zaburzeniem trwałym- nie rokuje szans na wyleczenie. Ponadto, biegły przyjął, iż ze względu na występujące u odwołującego zaburzenia kontroli emocji (drażliwość, niepokój) oraz okresy przygnębienia, spowolnienie psychoruchowe jego zdolność do pracy jest w sposób istotny obniżona w porównaniu do osoby z pełną sprawnością psychofizyczną. Opiniowany nie jest osobą niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającej częściowej lub czasowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

(d: opinia biegłego psychiatry- k. 72).

Biegły otolaryngolog na podstawie badania oraz akt sprawy stwierdził u Odwołującego W. S. (1) obustronny niedosłuch odbiorczy znacznego stopnia, przewlekły nieżyt błony śluzowej gardła i krtań oraz deformację nosa zewnętrznego i przegrody nosa z zaburzeniami drożności nosa. Biegły stwierdził, że schorzenia laryngologiczne występujące u Odwołującego powodują niepełnosprawność w stopniu lekkim na stałe o symbolu niepełnosprawności O3 L. Ponadto podkreślił, iż wielkość występującego u Odwołującego niedosłuchu dla ucha prawego i ucha lewego powodują utrudnienia komunikacji słownej z otoczeniem. Komunikacja może zostać poprawiona przez zastosowanie aparatów słuchowych. Odwołujący winien pozostawać nadal pod kontrolą laryngologiczną. Biegły wskazał, że Odwołujący wymaga odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości. Ponadto, skarżący wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie.

(d: opinia biegłego otolaryngologa- k. 101-107)

Z uwagi na zastrzeżenia wniesione przez stronę powodową do treści opinii biegłego A. L., Sąd dopuścił dowód z opinii nowego biegłego lekarza psychiatry.

Biegły psychiatra L. G. uznał badanego za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim. Rozpoznał u skarżącego chorobę psychiczną pod postacią organicznych zaburzeń nastroju oraz cechy upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim, a także rozpoznał zespół uzależnienia spowodowany używaniem alkoholu. Stwierdził u opiniowanego istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością fizyczną.

(d: opinia biegłego L. G.- k. 135-137)

Strona Odwołująca wniosła zastrzeżenia do wszystkich opinii sporządzonych w przedmiotowym postępowaniu.

Sąd zważył, co następuje

Odwołanie W. S. (1) jako częściowo zasadne, zasługuje na podzielenie w części.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z 1997 roku ze zm.) w art. 3 ust. 1 ustala trzy stopnie niepełnosprawności, to jest znaczny, umiarkowany i lekki. Kryteria oceny niepełnosprawności określa zaś Rozporządzenie Ministra

Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 139, poz. 1328).

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z 1997 roku ze zm.) za osobę o lekkim stopniu niepełnosprawności uznaje się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Osoba taka, pomimo naruszonej sprawności organizmu jest zdolna do wykonywania pracy i samodzielnej egzystencji. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Natomiast do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. nr 139, poz.1328) w § 3 ust. 2 precyzuje natomiast przesłanki, jakie należy wziąć pod uwagę przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności osoby, która ukończyła 16 rok życia. Wszystkie okoliczności wskazane w tym przepisie, związane są ze stanem zdrowia osoby zainteresowanej i jej możliwościami w zakresie samodzielnego egzystowania. Ponadto, § 29-31 cytowanego rozporządzenia podaje standardy w zakresie kwalifikowania do stopni niepełnosprawności.

W świetle zebranego materiału dowodowego, a w szczególności opinii biegłych, którym Sąd dał wiarę należy zaliczyć Odwołującego się do osób niepełnosprawnych w lekkim stopniu, z przyczyn oznaczonych symbolami 01-U, 05-R i 03-L. Sąd swoje stanowisko w tym zakresie oparł na treści opinii biegłego neurologa, otolaryngologa i psychiatrów.

Biegła neurolog podkreśliła, że Odwołujący wymaga odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości, zaś schorzenia neurologiczne występujące u odwołującego powodują naruszenie organizmu i obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną.

Również biegły otolaryngolog podkreślił, iż Odwołujący wymaga odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości-otwarty rynek pracy z przystosowanym stanowiskiem dla osoby niedosłyszącej. Ponadto stwierdził, iż istnieje potrzeba zaopatrzenia Odwołującego w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie.

Natomiast opinie biegłych psychiatrów pokrywają się w całości.

W tym właśnie zakresie Sąd podzielił w całości przedstawione przez biegłych opinie. Biegli w swoich opiniach w sposób kompleksowy i szczegółowy ustosunkowali się do zagadnień wskazanych w postanowieniu Sądu. Z uwagi na powyższe Sąd przyjął, że opinie biegłych są jasne, spójne, logiczne i rzetelne.

Podkreślić bowiem należy, że Sąd nie dysponuje wiadomościami specjalnymi, które posiadają biegli. Zgodnie zaś z utrwalonym w tej mierze poglądem Sądu Najwyższego - opinie biegłych lekarzy mogą być oceniane przez Sąd - wyłącznie przez pryzmat ich zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego oraz wiedzy powszechnej, wystarczające dla uznania bądź nie uznania opinii biegłego za przekonywającą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, Lex nr 151656).

W ocenie Sądu, powyższe opinie są precyzyjne, logiczne oraz wyczerpująco analizują przedstawione zagadnienia. Są one pełne (udzielają bowiem wyczerpujących odpowiedzi na postawione pytania) i jasne (zawierają logiczne uzasadnienie wniosków końcowych), a przez to merytorycznie zasadne. Brak jest przy tym, w ocenie Sądu, jakichkolwiek okoliczności, które prowadziłyby do konieczności uzupełnienia tych opinii, bądź skutkowały jej dyskwalifikacją.

Pomimo złożonych zastrzeżeń Sąd nie dopatrył się nieprawidłowości w wydanych opiniach. Podnieść w tym miejscu wypada, że zastrzeżenia do opinii biegłych złożone przez stronę powodową nie zawierają okoliczności merytorycznych nakazujących dyskwalifikację lub uzupełnienie złożonych w sprawie opinii.

W konsekwencji Sąd oddalił wniosek strony Odwołującej o dopuszczenie dowodu z opinii nowych biegłych neurologa, psychiatry i laryngologa. Wskazać przy tym należy, iż Sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (art. 217 § 2 kpc) – (por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 marca 1997 r. II UKN 45/97). Zgodnie zaś z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego „żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (...)” (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r. II UKN 96/99).

Sąd uznał, iż wszystkie sporne okoliczności sprawy zostały już wyjaśnione, wobec powyższego, Sąd oddalił wniosek dowodowy o powołanie nowych biegłych, bowiem potrzeba powołania innego biegłego, powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. wyrok SN z dnia 04.08.1999r. I PKN 20/99, OSNP 2000, Nr 22, poz. 807).

W konsekwencji, w ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom strony Odwołującego, stan zdrowia W. S. (1) nie daje podstawy do zmiany zaskarżonego orzeczenia w części orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Reasumując, Sąd zmienił zaskarżone orzeczenie ustalając, iż w miejsce symboli niepełnosprawności 01-U, 02-P, symbolami lekkiego stopnia niepełnosprawności odwołującego są symbole 01-U, 05-R i 03-L (jako te, które najpełniej obrazują schorzenia Odwołującego), a Odwołujący wymaga odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości oraz wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie, w pozostałym zakresie jednak nie znalazł podstaw do zmiany orzeczenia.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 i 2 kpc orzekł, jak w punkcie I i II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 9 ust. 2 k.p.c. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

SSR Monika Wawro